

כשריד ממשפחה ענפה, שנספתה כמעט כולה, אני מעיד בזה, כי דודתי לוטי-לאה דוננפלד לבית דרוקמן, אחות אימי, נרצחה ע"י ז'נדרמים רומנים שפרצו לביתה. יחד עם תושבי הכפר הם רצחו אותה ללא סיבה על מנת לגזול את כל מה שהיה בביתם. הם היו בעלי נכסים, בעלי קרקע, בעלי חיים וחנות. נודע לי לאחר המלחמה, שדודתי הוטמנה בשדה שהיה בבעלותה. עד היום אין ניתן להגיע לשם ואין יודעים את מקום קבורתה, כפי שקרה עם כל בני משפחתי.

ביום שישי, ה-4.7.41, נכנסו סיירים לעיר, ולאחר זמן קצר נכנסו גם שיירות הצבא הגרמני והרומני והשתלטו על העיר בנקודות מרכזיות ובצמתים אסטרטגיים. תוך כדי כך נשמעו התפוצצויות עזות במקומות רבים. היו אלה, כאמור, מוקשי השהייה, ש"הצבא האדום" הטמין בעת נסיגתו. הדבר שימש כאמתלה לצבא הרומני להתחיל לטבוח ביהודי סטרוז'ניץ, בהאשימם, כי היהודים הם אלה שירו על הצבא. בעיר השתוללה שריפה גדולה כתוצאה מהמיקוש.

קבוצות חיילים בליווי תושבים מקומיים מהעיר ומהסביבה התפרסו בין רחובות העיר ועברו מבית לבית בצעקות רמות ובדפיקות על הדלתות ושבירת החלונות בקתות רוביהם. הם פקדו על יושבי הבתים לצאת כשידיהם מורמות. כל מי שהשתהה או לא הספיק לצאת, נורה במקום. האחרים רוכזו בקבוצות, ותוך איומים, מכות והשפלות הוצעו אל מקום ריכוז במרכז העיר. הם יצאו מבתיהם בהשאירם כל מה שהיה להם. כל רכושם, אשר צברו במשך שנים, נשדד מיד בידי הרוצחים והבוזזים המקומיים והחיילים.

מקום הריכוז נקבע במרכז העיר בתוך הגן הציבורי, שמסביב לו הופקדה שמירה של חיילים רומנים, אשר העמידו מסביב מכונות ירייה מוכנות להפעלה. אל הגן הובאו בכוח תחת מכות ויריות אלה שניצלו ולא נורו באקציה, שהלכה והתגברה בתוך העיר. אלה שהגיעו מאוחר יותר סיפרו על הזוועות המתרחשות ועל מספר רב של הרוגים. בין ההרוגים היו גם ראש קהילת סטרוז'ניץ, שלמה דרימר הי"ד, אשתו וכלתו; רק נורברט הבן ניצל. ניספו גם שמעון שפיר, חבר מועצת הקהילה, ובני משפחת לבל ועוד רבים נוספים, שאין לי נתונים למנותם שמית. בכל זאת מחובתי להזכיר שמית בין ההרוגים את בתיה לדר, בתו של ינקל קלינגר ז"ל, שהיתה בת דודה של אימי. בתיה נרצחה תוך כדי פינוי המשפחה מביתה בידי חייל רומני.

אלה שלא נורו רוכזו, כאמור, אל תוך הגן הציבורי ונצטוו לשבת כשידיהם מורמות במשך שעות ארוכות. ובינתיים רוכזו כל יהודי העיר, ילדים, נשים, גברים, זקנים וחולים – כל הקהילה. במקום שררה חרדה איומה. כל קבוצה שנוספה דיווחה, כי החיילים שהביאו אותם סיפרו על ריכוז היהודים כדי להורגם. הסיבה לכך, אמרו, היא: "היהודים ירו על החיילים בזמן שאלה נכנסו לעיר". לאחר שעות רבות הופיע קצין רומני, שפיקד על המבצע ודרש, כי נכבדי העיר יתנדבו לעבור עם מספר חיילים בין הרחובות כדי להודיע לתושבים היהודים להפסיק את היריות על החיילים. מספר נכבדים התנדבו לעשות זאת על מנת לנסות לשכנע את החיילים ואת מפקדיהם, כי ליהודים אין כל נשק ולא ירו אף כדור על אף חייל, וכי כל ההתפוצצויות והיריות הנשמעות הן תוצאה מהמוקשים שהוטמנו על ידי "הצבא האדום" טרם נסיגתו. ליהודים אין כל יד וקשר לזה. מובן שכל זה לא שכנע אותם. ההרג והביזה נמשכו, לאחר שכל העלילה בעניין היריות תוכננה ובוזימה מראש בידי הצבא הפולש הגרמני והרומני. הדבר נתן להם הצדקה ועילה לטבח הנוראי ולביזה הכללית, שערכו באוכלוסייה היהודית, וכך נטבחו קרוב ל-300 מיהודי סטרוז'ניץ, אנשים, נשים, ילדים וטף, ללא עוול בכפם או אשמה כלשהי, פרט להיותם יהודים.

בימיו היריות חזר איפוא על עצמו בכל כפר, עיירה או עיר קטנה כגדולה ושימש עילה להרג ההמוני בימים הראשונים לפלישה. ריכוז התושבים נמשך יומיים, כאשר במשך כל העת החיילים מפחידים אותנו באומרם, שכל רגע צריכה להגיע הפקודה מהמפקדה העליונה לירות בנו על מנת להורגנו. מדי פעם היו מתרגלים יריות באוויר מעל לראשי הנאספים ממכונות הירייה, שהיו מוצבות סביב, כדי להמחיש את כוונותיהם. בשבת אחר הצהריים, היום השני לריכוז האוכלוסייה בגן העיר, הופיע קצין בכיר ונעמד על ארגז, בהביטו סביבו באנשים האומללים השרועים על האדמה למעלה מיומיים ללא אוכל, שתייה או אפשרות לעשות צרכיהם בצנעה, וביניהם ילדים קטנים, זקנים וחולים. לפתע הגיע בריצה קצין צעיר בדרגת סגן, שהגיש לקצין הבכיר דף. לאחר עיון בכתוב פנה הבכיר אל העצורים בזו הלשון: "ניצלתם! זה עתה הגיעה פקודה מאת המצביא העליון, המרשל אנטונוסקו, לא לבצע את גזר הדין להורגכם".